

Mieczysław Kaczkowski

Żukowice, pow. Głogów. Huta Miedzi "Głogów". Stanowiska 1 i 2

Informator Archeologiczny : badania 4, 221-222

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Przeprowadzono krótkotrwałe badania ratownicze na grodzisku. Obiekt położony jest na skalistym wzgórzu o wysokości 270 m n.p.m., otoczony z trzech stron rzeką Żrenicą, w odległości 0,5 km na południowy wschód od rynku w Zawidowie.

Na płasko ściętym stożku grodziska stanowiącym najwyższy punkt terenowy założono 2 wykopy sondażowe na osi N-S o wymiarach 4 x 2 m i 1,5 x 2 m. Wykop Nr 3 wytyczono w odległości 15 m w kierunku zachodnim od stożka, na niższym wzniesieniu, o wymiarach 3,5 x 1,5 m. Wykop Nr 4 o wymiarach 1,5 x 3,5 m założono w odległości około 40 m na zachód od wykopu I.

W żadnym z wykopów nie stwierdzono występowania warstwy kulturowej i nie uzyskano żadnych zabytków ruchomych. Natomiast w fosie na głębokości 0,25 m znaleziono 2 fragmenty naczyń wczesnośredniowiecznych.

Badania będą kontynuowane w najbliższym sezonie wykopaliskowym.

ZUKOWICE, pow. Głogów
Huta Miedzi „Głogów”

Muzeum Hutnictwa i Odlewnictwa
Metali Kolorowych w Głogowie

Stanowiska 1 i 2

Badania prowadził mgr Mieczysław Kaczkowski. Finansowała Dyrekcja Huty Miedzi „Głogów”. Czwarty sezon badań. Stanowisko wielokulturowe — okres wpływów rzymskich (II—III w.) i okres wczesnośredniowieczny (koniec X—XI w.).

W bieżącym roku przebadano 180 arów. Wyeksplorowano 141 obiektów w tym 52 datowane są na II—III w. n.e., 50 na okres od połowy V w. do końca VI w. i 39 obiektów na koniec X oraz XI w.; w zespołach z połowy V — do końca VI w. na uwagę zasługują dwie kuźnie z piecami do uszlachetniania żelaza. Jeden piec zbudowany był na rzucie prostokątnym, drugi owalny. Obie kuźnie posiadały ponadto kamienne kowadła. W kuźni z piecem na rzucie prostokąta kowadło znajdowało się w narożniku, w drugim wypadku było to kowadło wolnostojące. Pod nim znaleziono rozklepaną monetę. Z zabytków datowanych na V—VI w. wyróżnić należy grzebień daszkowaty, tygiel odlewniczy, obcęgi kowalskie. Wydobyto również znaczną ilość ceramiki. Wśród zabytków z II i III wieku na uwagę zasługują szczypczyki brązowe i fibule.

Badania prowadzone na przestrzeni 5 arów. Wyeksplorowano 8 obiektów datowanych na XI—XII w., w większości jamy zasobowe oraz 4 jamy rzymskie. Wśród zabytków wczesnośredniowiecznych uwagę zwracają wyroby żelazne takie jak talerze, nożyce, noże, klucze itp. W zespo-

łach rzymskich występowała głównie ceramika. Przewiduje się kontynuację badań w latach następnych.

ZUKOWICE, pow. Głogów
Huta „Głogów”

Muzeum Hutnictwa i Odlewnictwa
Metali Kolorowych w Głogowie

Stanowisko 5

Badania prowadził mgr Mieczysław Kaczkowski. Finansowała Dyrekcja Huty Miedzi „Głogów”. Czwarty sezon badań. Osada wczesnośredniowieczna (przełom V i VI w.).

Wyeksplorowano jeden dom mieszkalny — kuźnię, 30 jam produkcyjnych i gospodarczych oraz jedno wolnostojące palenisko i piecowisko hutnicze ze śladami 11 dymarek. Chata, zagłębiona około 60 cm od współczesnego poziomu, posiadała bardzo prymitywną konstrukcję. W narożnikach jej zachowały się ślady po słupach. Ściany wykonane były z plecionki, prawdopodobnie wiklinowej lub leszczynowej. We wnętrzu znajdował się okrągły piec kamienny do uszlachetniania żelaza, wokół którego zebrano magnezem sporą ilość opiłek żelaznych. Należy przypuszczać, że dostały się one do zawartości kulturowej chaty w czasie przekuwania łupy żelaznej. Ceramika charakteryzuje się ręcznym wykonaniem, bez użycia koła garncarskiego, nielicznymi fragmentami tzw. ceramiki siwej oraz brakiem naczyń z brzegami zagiętymi do środka. Z innych zabytków na uwagę zasługują: fragment formy odlewniczej, część sztabki brązowej, stanowiącej surowiec do wyrobu ozdób, wyroby rogowe i kościane. Badania zakończono.

ZUKOWICE, pow. Głogów
Huta Miedzi „Głogów”

Muzeum Hutnictwa i Odlewnictwa
Metali Kolorowych w Głogowie

Stanowisko 6

Badania prowadził mgr Mieczysław Kaczkowski. Finansowała Dyrekcja Huty Miedzi „Głogów”. Czwarty sezon badań. Osada wczesnośredniowieczna (VII—VIII w.).

Przebadano 4 ary, na których wyeksplorowano 28 jam gospodarczych. Materiał z tego stanowiska stanowi bezpośrednią analogię do zabytków z Gostyni, znanych z publikacji K. Langenheima. Obok takich samych form naczyń glinianych, znalezione zostały również żelazne talerze — miarki, krzesiwo, grot, strzały łuku, sprzączka prostokątna oraz fragment półkoska. Z uwagi na stosunkowo niewielką odległość od grodu